

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Sžo/74/2016
Identifikačné číslo spisu: 2015200233
Dátum vydania rozhodnutia: 30.05.2018
Meno a priezvisko: Mgr. Viliam Pohančenič
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:2015200233.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Viliama Pohančeniča a členiek senátu JUDr. Judity Kokolevskej a JUDr. Viery Nevedelovej, v právnej veci žalobkyne: X. Q., nar. XX.XX.XXXX, Š.Í. Z. XXX, zastúpená: Mgr. Milan Sadloň, advokát, V. Paulínyho - Tótha 30, Senica, proti žalovanému: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Špitálska 8, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. UPS/US1/SSVOPPKPC2/SOC/2015/1762-AIV zo dňa 25.02.2015, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 20S/32/2015-38 zo dňa 29.03.2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 20S/32/2015-38 zo dňa 29.03.2016 m e n í tak, že rozhodnutie žalovaného č. UPS/US1/SSVOPPKPC2/SOC/2015/1762-AIV zo dňa 25.02.2015 z r u š u j e a v e c v r a c i a žalovanému na ďalšie konanie.

Žalovaný j e p o v i n n ý zaplatiť žalobkyňi náhradu trov konania pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia vo výške 295 Eur na účet jej právneho zástupcu v lehote 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Odôvodnenie

Krajský súd v Trnave napadnutým rozsudkom č. k. 20S/32/2015-38 zo dňa 29.03.2016 zamietol žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. UPS/US1/SSVOPPKPC2/SOC/2015/1762-AIV zo dňa 25.02.2015 (ďalej aj len „napadnuté rozhodnutie žalovaného“) a žalobkyňi nepriznal nárok na náhradu trov konania. Napadnutým rozhodnutím žalovaného bolo zamietnuté odvolanie žalobkyne a bolo potvrdené rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Senica, odboru sociálnych vecí a rodiny (ďalej aj len „úrad“) č. SE1/OPPKaPČ/SOC/2014/37056, 373/14-Mar zo dňa 27.11.2014 (ďalej aj len „prvostupňové rozhodnutie“) o odňatí peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia žalobkyňi s účinnosťou od 01.12.2012 a zastavení jeho výplaty od 01.12.2012.

V odôvodnení rozsudku krajský súd poukázal na to, že rozhodnutím úradu č.

SE1/OPPKaPČ/SOC/2014/37056, 373/14-Mar zo dňa 27.11.2014 bol žalobkyni odňatý peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia a ktorého výplata bola zastavená od 01.12.2012. Toto rozhodnutie vychádzalo z rozhodnutia úradu č. SE1/OPPH_ĽZP/SOC/2012/14304 zo dňa 28.11.2012, ktorý na základe lekárskeho posudku č. 1/2012/25415 zo dňa 13.11.2012 stanovil mieru funkčnej poruchy žalobkyne podľa prílohy č. 3, časť XII. B.B.2, bod 18 písm. a/ zákona č. 477/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj len „zákon č. 447/2008 Z. z.“) a stanovil jej mieru funkčnej poruchy v rozsahu 30 %. Proti rozhodnutiu úradu zo dňa 28.11.2012 podala žalobkyňa odvolanie, ktoré bolo rozhodnutím žalovaného č. ÚPS/ÚS1/SSVODPPK/BEZ/2013-668/Pú zo dňa 06.02.2013 zamietnuté. Toto rozhodnutie napadla žalobkyňa žalobou na Krajskom súde v Trnave, ktorý ho rozsudkom č. k. 20C/23/2013-39 zo dňa 11.02.2014 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, na čo žalovaný preskúmal v celom rozsahu rozhodnutie úradu zo dňa 28.11.2012 a toto zrušil. Úrad následne vydal prvostupňové rozhodnutie odkazujúc na komplexný posudok č. MC01/281/2014CMA zo dňa 28.10.2014 a lekársky posudok posudkového lekára úradu zo dňa 14.10.2014, ktorý určil mieru funkčnej poruchy žalobkyne v rozsahu 70 % podľa prílohy č. 3 časti XII. B.B.2, bod 17 písm. c/ zákona č. 447/2008 Z. z.. Poukázal na to, že žalobkyňa podstúpila v júli 2008 operáciu ľavého bedrového kĺbu, jej zdravotný stav sa zmenil, keďže sa nejedná o stav trvalý, liečbou neovplyvniteľný, na základe čoho jej nebol peňažný príspevok navrhnutý a bol jej s účinnosťou od 01.12.2012 odňatý a jeho výplata k tomuto dátumu zastavená, pretože nebola splnená zákonom vyžadovaná podmienka uvedená v § 38 ods. 1 písm. b/ ods. 1 zákona č. 447/2008 Z. z.. Proti tomuto rozhodnutiu podala žalobkyňa odvolanie, ktoré žalovaný zamietol napadnutým rozhodnutím a potvrdil prvostupňové rozhodnutie. Z uvedeného vyplýva, že napadnuté rozhodnutie žalovaného je pokračujúcim rozhodovaním v konaní o odňatí príspevku a zastavení jeho výplaty od 01.12.2012, a preto ho krajský súd nepovažoval za retroaktívne. Ďalej krajský súd citoval § 15 ods. 1, 6 a 7, § 38 ods. 1 a 6, § 55 zákona č. 447/2008 Z. z., § 103, 110k zákona č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení zákona č. 45/2004 Z. z. (ďalej aj len „zákon č. 195/1998 Z. z.“), prílohu 12 k zákonu č. 195/1998 Z. z., prílohu č. 6 a 7 k zákonu č. 447/2008 Z. z.. Podkladom na rozhodnutie o peňažnom príspevku na kompenzáciu je komplexný posudok, ktorý nebol vyhotovovaný z dôvodu určenia miery funkčnej poruchy tak, ako je uvedené v § 15 ods. 6 zákona č. 447/2008 Z. z.. V tejto súvislosti krajský súd poukázal na odôvodnenie rozsudku sp. zn. 20S/23/2013, z ktorého vyplýva potreba vyhotovenia ďalšieho komplexného posudku, nakoľko posudok vyhotovený posudkovou lekárkou žalovaného MUDr. G., PhD. dňa 16.01.2013 bol vyhodnotený ako nedostatočný a vychádzajúci z neaktuálnych lekárskeho nálezov. Z uvedeného dôvodu námietka žalobkyne o neopodstatnenosti vypracovania komplexného posudku neobstojí. Posudkom zo dňa 03.03.2004 došlo podľa § 110k ods. 2 zákona č. 195/1998 Z. z. k prehodnoteniu miery funkčnej poruchy a kompenzácie sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia a príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou alebo opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia bol priznaný podľa prílohy č. 12, skupiny I. písm. c/ - ochorenia ťažkých porúch mobility, bez používania technicky náročných pomôcok, používaním ktorých dochádza k nadmernému opotrebovaniu šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia. Týmto posudkom bol zmenený posudok č. 2002/07458/50T zo dňa 07.05.2002, o ktorom žalobkyňa tvrdila, že nebol zmenený a je jediným zákonným. Prijatím zákona č. 45/2004 Z. z., ktorým bol novelizovaný zákon č. 195/1998 Z. z., bolo podľa § 110k ods. 2 uložené príslušným orgánom prehodnotiť a rozhodnúť o peňažných príspevkoch najneskôr do 31.03.2004. Na základe tejto právnej úpravy došlo k vydaniu posudku zo dňa 03.03.2004. Z uvedeného posudku vyplýva, že žalobkyni bol pôvodne priznaný peňažný príspevok na základe ochorenia - atopického ekzému, kedy neexistovala príloha chorôb, na základe ktorých by bolo možné navrhnuť aj peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov na hygienu. Posudkom zo dňa 03.03.2004 bola žalobkyňa pre priznanie nároku na peňažný príspevok slúžiaci na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia opäť posúdená a od účinnosti uvedeného posudku jej nebol priznaný predmetný príspevok na základe atopického ekzému, ale na základe ťažkých porúch mobility. Pri zmene bydliska príslušný správny orgán zistil, že v roku 2006 žalobkyňa absolvovala operáciu súvisiacu s degeneratívnym postihnutím bedrových kĺbov, čo neoznámila napriek povinnosti vyplývajúcej jej z § 103 ods. 1 zákona č. 195/1998 Z. z.. Z uvedeného dôvodu sa ani príslušný správny orgán o zmene jej zdravotného stavu nedozvedel, vo

veci peňažného príspevku v spojení s absolvovaním operácie v roku 2006 nekonal a začal konať až v roku 2012 po presťahovaní žalobkyne. V závere krajský súd zdôraznil, že predmetný peňažný príspevok je fakultatívnou dávkou, na poberanie ktorej nie je právny nárok.

Proti rozsudku krajského súdu podala žalobkyňa včas odvolanie a žiadala, aby odvolací súd zrušil rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Namietala, že krajský súd nesprávne posúdil retroaktívnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného, pretože zmeniť rozhodnutie o vyplácaní kompenzačného príspevku je možné len na základe komplexného posudku. Komplexný posudok č. MC01/281/2014CMA bol vypracovaný k 28.10.2014 a nie k 01.12.2012, teda ako zákonný podklad neexistoval. Krajský súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam v tom, že sa priklonil k nesprávnej a účelovej interpretácii žalovaného k rozsudku krajského súdu č. k. 20S/23/2013-39 zo dňa 11.02.2014, keď konštatoval, že správny orgán je povinný vypracovať nový komplexný posudok. Takáto interpretácia je v rozpore s textom tohto rozsudku a jeho významom. V predmetnom rozsudku bolo vytýkané, že žalovaný rozhodol na základe nezákonne vypracovaných lekárskeho posudkov, preto logickým vyústením tohto konštatovania je určenie povinnosti vypracovať lekárske posudky v súlade so zákonom. Žalobkyňa bola v zmysle všetkých doteraz vypracovaných lekárskeho posudkov (s výnimkou dvoch) posúdená ako osoba s ťažkým zdravotným postihnutím (ďalej aj len „ŤZP“), teda ako osoba, ktorej miera funkčnej poruchy je najmenej 50 %. Dokonca aj posudkový lekár žalovaného konštatoval 70 % mieru funkčnej poruchy. Taktiež argumentácia krajského súdu, že komplexný posudok nebol vyhotovený z dôvodu určenia miery funkčnej poruchy, ale na účely § 55 ods. 6 zákona č. 447/2008 Z. z., je právne vadná. Ak bola osoba s ŤZP raz komplexne posúdená a bol jej priznaný príspevok, nový komplexný posudok sa nevypracúva dovtedy, kým nedôjde k zásadnej zmene stavu osoby s ŤZP. Žalobkyňa mala za to, že v jej prípade nedošlo k žiadnej zmene, posudkový lekár konštatoval tie isté zistenia ako v minulých rokoch iní posudkoví lekári, keďže miera funkčnej poruchy zostala nezmenená na 70 %. Je evidentné, že krajský súd rozhodol o zamietnutí žaloby, pričom si zamieňal pojmy lekárskeho posudok a komplexný posudok a z tejto zámeny potom vyvodil nesprávne právne závery. Jediným platným komplexným posudkom bol do vydania prvostupňového rozhodnutia komplexný posudok zo dňa 07.05.2002. Komplexný posudok vydaný v rámci tzv. Kanikovej reformy jej nikdy nebol doručený a nemala vedomosť o jeho obsahu. Ak by tvrdenie žalovaného o platnosti komplexného posudku zo dňa 03.03.2004 bolo správne, pri opätovnom posudzovaní miery funkčnej poruchy bol správny orgán viazaný ustanoveniami správneho poriadku, ktoré svojvoľne nedodržel (§ 3 ods. 1 až 4 správneho poriadku). V posudku zo dňa 07.05.2002 je na str. 3 uvedené, že žalobkyňa z dôvodu ŤZP vyplývajú sociálne dôsledky v oblasti zvýšených výdavkov vzhľadom na dlhodobú liečbu atopickú dermatitídu. Správny orgán sa vôbec nezaoberal tým, že trpí generalizovanou formou atopického ekzému a z toho dôvodu má nárok na kompenzáciu vo forme príspevku zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou. Keďže posudkový lekár je zamestnancom správneho orgánu, mal byť požiadaný, aby posúdil aj vplyv kožného ochorenia na možnosť priznania príspevku. O existencii komplexného posudku vydaného v rámci tzv. Kanikovej reformy sa žalobkyňa dozvedela až v konaní pred súdom. V súvislosti s tým, že sa krajský súd priklonil k tvrdeniu správneho orgánu o tom, že napriek absolvovaniu operácie - výmeny ľavého bedrového kĺbu v roku 2006, nespĺnila zákonom uloženú povinnosť uvedenú v § 103 zákona č. 195/1998 Zb., žalobkyňa uviedla, že operáciami totálnych endoprotéz ľavého a v tomto roku aj pravého bedrového kĺbu sa jej zdravotný stav nezlepšil. Tieto operácie sa vykonali len za účelom zakonzervovania súčasného stavu, aby nedošlo k úplnej nefunkčnosti kĺbu a faktickej nehybnosti. Správny orgán bez bližšieho odborného preskúmania prezumoval, že jej zdravotný stav sa pred zrušením rozhodnutia v roku 2012 natoľko zlepšil, že už nebola osoba s ŤZP. Konštatovanie správneho orgánu, že je osobou s ŤZP až od 11.03.2013, kedy ju vyšetril MUDr. Q., považovala žalobkyňa za urážlivé a nezákonné, pretože nevychádza zo žiadneho zákonného dôkazu v spise správneho orgánu. Mala za to, že je osobou s ŤZP najmenej od roku 2002, kedy tento stav oficiálnym rozhodnutím konštatoval Okresný úrad v Martine, žiadne medziobdobia so zlepšeným stavom s mierou funkčnej poruchy menšou ako 50 % neboli a správny orgán také obdobia ani neeviduje (okrem lekárskeho posudkov MUDr. F. a MUDr. G., PhD., ktorých posudky boli krajským súdom označené za nezákonné). Je evidentné, že operácia v roku 2006 nevedla k takému zlepšeniu zdravotného stavu, aby žalobkyňa nespĺňala podmienku pre označenie osoby s ŤZP, keďže všetky lekárske posudky od roku 2002 konštatovali, že je osobou s mierou funkčnej poruchy viac ako 50 %. Špekulácia posudkového lekára, ktorý nie je nezávislým

posudzovateľom, navyše bez osobného vyšetrenia a bez komplexného posúdenia stavu a funkcií svalstva a väzív v kĺbe o tom, že sa operáciou stav zlepšil, považovala žalobkyňa za účelové tak, aby jej správny orgán mohol odobrať príspevok.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žiadal, aby odvolací súd potvrdil rozsudok krajského súdu. V plnom rozsahu sa pridržiaval svojich vyjadrení prednesených písomne aj ústne v konaní. Napadnutý rozsudok krajského súdu považoval za vecne správny a mal za to, že krajský súd vec správne právne posúdil.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej aj len „SSP“). V zmysle § 492 ods. 2 SSP odvolacie konania podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok a konanie mu predchádzajúce bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolaniu žalobkyne je potrebné vyhovieť.

Predmetom konania bolo posúdenie zákonnosti napadnutého rozhodnutia žalovaného, ktorým bolo potvrdené prvostupňové rozhodnutie o odňatí peňažného príspevku žalobkyni na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia a zastavení jeho výplaty od 01.12.2012.

Zákonodarcou zákonom č. 447/2008 Z. z. upravuje právne vzťahy pri poskytovaní peňažných príspevkov na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ŤZP, právne vzťahy pri vyhotovení preukazu fyzickej osoby s ŤZP, vyhotovení preukazu fyzickej osoby s ŤZP so sprievodcom, parkovacieho preukazu pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím a právne vzťahy na účely posudzovania potreby osobitnej starostlivosti poskytovanej podľa osobitného predpisu. Cieľom úpravy týchto právnych vzťahov je podpora sociálneho začlenenia fyzickej osoby s ŤZP do spoločnosti za jej aktívnej účasti pri zachovaní jej ľudskej dôstojnosti za podmienok a v oblastiach ustanovených týmto zákonom.

Podľa § 10 ods. 1 zákona 447/2008 Z. z., posudková činnosť na účely kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu je lekárska posudková činnosť a sociálna posudková činnosť.

Podľa § 11 ods. 3 veta prvá zákona č. 447/2008 Z. z., pri výkone lekárskej posudkovej činnosti posudkový lekár vychádza z aktuálneho lekárskeho nálezu na účely kompenzácie, na účely preukazu, na účely parkovacieho preukazu, na účely posudzovania fyzickej schopnosti a psychickej schopnosti fyzickej osoby vykonávať opatrovanie a posudzovania fyzickej schopnosti a psychickej schopnosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím udeliť písomný súhlas podľa § 40 ods. 6, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 11 ods. 11 veta prvá zákona č. 447/2008 Z. z., výsledkom lekárskej posudkovej činnosti je lekársky posudok, ktorý obsahuje mieru funkčnej poruchy, vyjadrenie, že ide o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, závery k jednotlivým druhom odkázanosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím podľa § 14 a termín opätovného posúdenia zdravotného stavu, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 13 ods. 1 písm. e/ a § 13 ods. 9 zákona č. 447/2008 Z. z., sociálna posudková činnosť na účely tohto zákona je navrhovanie kompenzácií v jednotlivých oblastiach. Výsledkom sociálnej posudkovej činnosti je posudkový záver, ktorého obsahom sú sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia vo všetkých oblastiach kompenzácie, ktoré má fyzická osoba v dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia v porovnaní s fyzickou osobou bez zdravotného postihnutia a návrh kompenzácie vo všetkých jej oblastiach.

Podľa § 15 ods. 4 zákona č. 447/2008 Z. z., ak je miera funkčnej poruchy fyzickej osoby na základe lekárskeho posudku menej ako 50 %, príslušný orgán nevypracúva podľa § 15 ods. 1 tohto zákona

komplexný posudok na účely kompenzácie.

Podľa § 38 ods. 1 písm. b/ bod 1. zákona č. 447/2008 Z. z., fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je podľa komplexného posudku vypracovaného podľa § 15 ods. 1 odkázaná na kompenzáciu zvýšených výdavkov, možno poskytnúť peňažný príspevok na zvýšené výdavky, ak tento zákon neustanovuje inak, s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia.

Podľa § 45 ods. 3 zákona č. 447/2008 Z. z. opakovaný peňažný príspevok na kompenzáciu sa odníme, jeho výplata sa zastaví alebo jeho výška sa zvýši alebo zníži, ak sa zmenia skutočnosti rozhodujúce na trvanie nároku na opakovaný peňažný príspevok na kompenzáciu alebo na jeho výplatu. Ak sa zmenia rozhodujúce skutočnosti v priebehu kalendárneho mesiaca a za časť mesiaca patrí opakovaný peňažný príspevok na kompenzáciu vo vyššej výške, vypláti sa opakovaný peňažný príspevok na kompenzáciu vo vyššej výške za celý kalendárny mesiac.

Podľa § 55 ods. 6 zákona č. 447/2008 Z. z., podkladom na rozhodnutie o peňažnom príspevku na kompenzáciu je komplexný posudok.

Z administratívneho spisu odvolací súd zistil, že Okresný úrad v Martine vydal dňa 07.05.2002 posudok č. 2002/07458/50T, ktorým uznal žalobkyňu za občana s ŤZP a na základe tohto posudku jej bol priznaný peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou podľa zákona č. 195/1998 Z. z.. V tom čase neexistovala príloha chorôb, na základe ktorých sa navrhoval peňažný príspevok na hygienu a popri ňom samostatne existoval aj peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s opotrebením šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia. Tieto dva samostatné peňažné príspevky sa spojili do jedného príspevku zákonom č. 45/2004 Z. z., ktorý novelizoval zákon č. 195/1998 Z. z..

S poukazom na uvedenú zmenu posudkový lekár v roku 2004 prehodnotil nárok žalobkyne na takto spojený peňažný príspevok a priznal jej ho aj naďalej, ale podľa prílohy č. 12 k zákonu č. 195/1998 Z. z., časť I písm. c/ - stavy so stuhnutím kolenného kĺbu alebo bedrového kĺbu. To znamená, že od roku 2004 jej bol vyplácaný peňažný príspevok na základe ochorenia pohybového aparátu a nie atopického ekzému.

Zásadnou okolnosťou pre rozhodnutie žalovaného o odňatí priznaného peňažného príspevku je zmena rozhodujúcich skutočností, napr. zmena zdravotného stavu žalobkyne od doby priznania príspevku v roku 2002. V takomto prípade sa kladú zvýšené nároky na odôvodnenie rozhodnutí z hľadiska preskúmateľnosti a presvedčivosti a je potrebné identifikovať konkrétne pozitívne zmeny zdravotného stavu odôvodňujúce odňatie príspevku. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia žalovaného považoval odvolací súd za nedostatočné.

Vzhľadom na to, že posudzovanie miery funkčnej poruchy je odbornou medicínskou otázkou, aj rozhodnutie súdu závisí predovšetkým na odbornom lekárskom posúdení. Súd si preto nemôže urobiť o tejto odbornej otázke vlastný úsudok. Posudok, ktorý spĺňa požiadavky úplnosti, celistvosti a presvedčivosti a ktorý sa vysporiadava so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami, býva spravidla rozhodujúcim dôkazom pre posúdenie správnosti a zákonnosti preskúmaného rozhodnutia. Lekársky posudok úradu zo dňa 14.10.2014, ako aj lekárske posudky žalovaného zo dňa 25.07.2014, ktorým bol doplnený posudok zo dňa 30.06.2014 a komplexný posudok zo dňa 28.10.2014, nespĺňajú podmienky úplnosti a presvedčivosti. Posudkoví lekári síce zohľadnili všetky zdravotné postihnutia žalobkyne a ňou predkladané odborné lekárske nálezy, ktoré v posudku vyhodnotili, identifikujúc konkrétne pozitívne zmeny jej zdravotného stavu, avšak nevysporiadali sa s predchádzajúcimi lekárskymi posudkami zo dňa 13.11.2012 a 16.11.2013, medzi ktorými bol rozpor.

Zo záverov posudku posudkového lekára žalovaného zo dňa 25.07.2014, ako aj z komplexného posudku zo dňa 28.10.2014 vyplýva zmena zdravotného stavu žalobkyne. Posudkový lekár jej určil mieru

funkčnej poruchy 70 % konštatujúc, že žalobkyňa podstúpila v júli 2006 operáciu - TEP vľavo, čím „došlo k čiastočnému zlepšeniu zdravotného stavu.“ Zároveň konštatoval, že žalobkyňa trpí vrodeným vykľbením bedrových kĺbov s postupným degeneratívnym postihnutím bedrových kĺbov, ale s ohľadom na operáciu nejde o stav trvalý a liečbou neovplyvniteľný, nakoľko je v súčasnosti zaradená na operáciu pravého bedrového kĺbu. Predmetný peňažný príspevok jej v uvedených posudkoch nebol navrhnutý.

Odvolačí súd tiež považoval za potrebné poukázať na to, že v roku 2012 sa žalobkyňa presťahovala do okresu Senica a vtedy bolo zistené, že v júli 2006 absolvovala operáciu na zlepšenie pohyblivosti kĺbov. Rozhodnutím č. SE1/OPPH_ŤZP/SOC/2012/14304, 348/12-Mar dňa 28.11.2012 jej úrad odňal a zastavil výplatu peňažného príspevku z dôvodu zmeny zdravotného stavu s účinnosťou od 01.12.2012, nakoľko podľa lekárskeho posudku zo dňa 13.11.2012 bola miera funkčnej poruchy žalobkyne 30 %. Toto rozhodnutie bolo potvrdené rozhodnutím žalovaného č. ÚPS/ÚS1/SSVODPPK/BEZ/2013-668/Pú zo dňa 06.02.2013, ktoré však bolo rozsudkom Krajského súdu v Trnave č. k. 20S/23/2013-39 zo dňa 11.02.2014 zrušené a vec vrátená žalovanému na nové konanie. Posudkový lekár žalovaného opätovne posúdil zdravotný stav žalobkyne a v lekárskom posudku dňa 30.06.2014, dopracovanom dňa 25.07.2014, jej stanovil mieru funkčnej poruchy 70 % podľa prílohy č. 3, časti XII.B.B.2, bod 17., písm. c/ zákona č. 447/2008 Z. z..

V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že posudkový lekár nemal pri vypracovaní lekárskeho posudku zo dňa 13.11.2012 k dispozícii aktuálne lekárske nálezy od ortopéda, resp. neurológa, ale iba nálezy z roku 2010. Z uvedeného dôvodu nebolo možné akceptovať lekárske závery posudkového lekára uvedené v lekárskejších posudkoch zo dňa 13.11.2012 a 16.01.2013. V lekárskom posudku zo dňa 13.11.2012 bola žalobkyňi určená miera funkčnej poruchy 30 % a v posudku zo dňa 16.01.2013 už 70 %, pričom z uvedených posudkov nie je zrejmé, na základe čoho k takémuto záveru posudkoví lekári dospeli a v čom spočívalo výrazné zhoršenie zdravotného stavu žalobkyne. Neaktuálne lekárske nálezy staršie ako šesť mesiacov nemôžu poskytnúť objektívny obraz o zdravotnom stave posudzovanej osoby, t. j. žalobkyne.

Záverom odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia je fakultatívnou dávkou, teda správny orgán túto môže, ale nie je povinný ju priznať - nie je na ňu právny nárok. Rozhodnutie o takejto dávke je vecou úvahy správneho orgánu, preto aj v prípade splnenia všetkých podmienok uvedených v zákone, nárok na jej priznanie nevzniká. Súd pri preskúmaní takého rozhodnutia preto posudzuje len to, či správna úvaha nevybočila z medzí zákona. V danom prípade bolo predmetom preskúmania zmena skutočností rozhodujúcich pre trvanie nároku na uvedený príspevok, ktoré neboli v lekárskejších posudkoch náležite zdôvodnené.

V súvislosti s námietkou žalobkyne ohľadom retroaktívneho odňatia príspevku odvolací súd uvádza, že zákon č. 447/2008 Z. z. v § 45 ods. 3 výslovne oprávňuje žalovaného odňať priznaný príspevok kedykoľvek, ak zistí, že nastala taká zmena skutočností, ktorá je rozhodujúca pre trvanie nároku. Žalovaného pri takomto postupe zákonodarca nelimitoval žiadnou lehotou. Gramatickým výkladom je nutné dospieť k záveru, že ak by zákonodarca mal záujem obmedziť žalovaného lehotou, v rámci ktorej tak môže učiniť, výslovne by ju v § 45 ods. 3 zákona č. 447/2008 Z. z. stanovil. Keďže zákonodarca nestanovil žiadnu lehotu na odňatie dávky, žalovaný tak môže urobiť kedykoľvek, keď sa o tejto skutočnosti dozvie. Okrem toho, spätné odňatie príspevku spôsobila samotná žalobkyňa, ktorá rozhodujúcu skutočnosť - absolvovanie operácie v roku 2006 oznámila úradu až po šiestich rokoch, t. j. v roku 2012. V neposlednom rade je tiež potrebné uviesť, že o odňatí príspevku rozhodol úrad už v rozhodnutí zo dňa 28.11.2012, v konaní pokračoval v dôsledku vyššie uvedenej potreby doplniť dokazovanie a jeho výsledkom bolo vydanie napadnutého rozhodnutia žalovaného.

Napadnuté rozhodnutie žalovaného považoval odvolací súd s poukazom na vyššie uvedené za nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov a nedostatočne zistený skutkový stav. Odvolací súd preto podľa § 250ja ods. 3 veta prvá OSP rozsudok krajského súdu zmenil tak, že napadnuté rozhodnutie žalovaného zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Úlohou žalovaného v ďalšom konaní bude vyžiadať si všetky potrebné lekárske nálezy od neurológa a ortopéda a opätovne rozhodnúť na základe dostatočne

zisteného skutkového stavu veci, pričom závery, ku ktorým takto dospeje, aj riadne a zrozumiteľne odôvodní a vysporiada sa s námietkami žalobkyne.

O trovách konania odvolací súd rozhodol v súlade s § 246c ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 a § 250k ods. 1 OSP tak, že úspešnej žalobkyne priznal náhradu trov právneho zastúpenia podľa § 11 ods. 4 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. za štyri úkony právnej služby, a to 2 x 64,53 Eur (prevzatie a príprava zastúpenia zo dňa 24.03.2015, podanie žaloby zo dňa 25.03.2015) plus režijný paušál 2 x 8,39 Eur a 2 x 66 Eur (účasť na pojednávaní dňa 29.03.2016 a podanie odvolania zo dňa 09.05.2016) a k tomu režijný paušál 2 x 8,58 Eur, čo spolu predstavuje sumu 295 Eur. Priznanú náhradu je žalovaný povinný zaplatiť právnomu zástupcovi žalobkyne podľa § 149 ods. 1 OSP do tridsiatich dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.